

Overleg scholengroep Anna Paulowna en wijkteam Hollands Kroon

De beste route is de snelste weg

Iedereen lijkt het er over eens dat een hechte samenwerking tussen scholen en de wijkteams in de regio ten goede komt van het Passend Onderwijs. Om dat handen en voeten te geven, nodigde de scholengroep Anna Paulowna het wijkteam Hollands Kroon uit tijdens de scholengroepbijeenkomst half maart.

De wil om samen te werken is er zonder enige twijfel. Scholen krijgen graag ondersteuning van het wijkteam. Zij hebben hun eigen zorgtrajecten, maar sluiten zich graag aan bij de bredere ondersteuning in complexe gevallen. Wijkteams op hun beurt, worden graag ingelicht door de scholen en hebben hun medewerking nodig bij een goede begeleiding van kinderen. Struikelblok in de praktijk blijkt vaak: waar vinden we elkaar, wat is de route en wie doet wat? Een half uurtje bij elkaar zitten bleek in Anna Paulowna al veel helderheid te scheppen.

Schoolmaatschappelijk werk

Al snel bleek dat op de scholen onduidelijkheid bestaat over de rol van schoolmaatschappelijk werk ten opzichte van het wijkteam. 'Onze contacten met schoolmaatschappelijk werk zijn goed en de lijnen zijn kort. Het is onze gewoonte om daar met

vragen heen te gaan. Maar klopt dat, of moeten we in bepaalde situaties direct contact opnemen met het wijkteam?' werd gevraagd. Op de weder-vraag van Ewout Heuvelman, coördinator van wijkteam Jeugd, 'wat zou de school graag willen?' was het heldere antwoord: 'de snelste weg!' De flexibiliteit van het wijkteam bleek binnen scholen toch voor onzekerheid te zorgen, waarna voor 1 route werd gekozen: die via schoolmaatschappelijk werk.

Heuvelman: 'De scholen en wij hebben allebei korte lijnen met schoolmaatschappelijk werk. Redelijk eenvoudige problemen kunnen vaak in maximaal vijf gesprekken worden opgelost door schoolmaatschappelijk werk. Mocht er meer nodig zijn, dan weten zij ons heel makkelijk te vinden. En als scholen ons toch direct willen benaderen; wij hebben dagelijks spreekuur van 9 tot 11.'

Overige vragen aan het wijkteam:

Wanneer en waarover wordt een wijkteam ingeschakeld?

'Dat is heel breed', vertelde Suzanne Kuys, medewerker van het wijkteam Jeugd. 'Wij hebben vier wijkteams waarin onder meer psychologen, jeugdwerkers en coaches zitten. Zo kunnen we zelf heel veel ondersteuning bieden, maar waar nodig schakelen we extra expertise in.'

Over het algemeen gaat het wijkteam aan de slag als er sprake is van complexe zorg waarbij meerdere disciplines betrokken zijn.'

Wanneer doen we een beroep op een wijkteam, wanneer op een andere zorginstantie zoals GGD?

Heuvelman: 'In principe kun je altijd een beroep doen op het wijkteam. Als er zorginstaties zoals GGD betrokken moeten worden, dan zorgen wij daarvoor.'

Hoe werkt een wijkteam?

Heuvelman: 'Op het moment zijn wij nog volop in ontwikkeling. Voorheen werkten we intensief samen met Schagen maar dat zijn we aan het ontvlechten en daarbij wordt ook de toegangsfunctie herzien. De lijnen moeten nog korter worden. Het spreekuur draagt daar aan bij. Dat is nu van 9 tot 11, maar die tijden breiden we binnenkort uit zodat we nog toegankelijker worden.' Kuys vult aan: 'Nadat een casus bij ons is ingebracht, ligt de regie bij ons. Wij kijken wat wij zelf kunnen doen en waar we expertise bij moeten halen. Met wie en hoe we de begeleiding precies vormgeven, is altijd maatwerk.'

Kunnen de leden van wijkteams ook aansluiten bij een OT op een basisschool?

Kuys: 'Ja, zeker. Heel graag zelfs! Hoe eerder we betrokken zijn hoe beter. Alleen met toestemming van de ouders natuurlijk.'

Waar belemmeren privacy-wetten het doorpakken in gericht handelen?

Heuvelman: 'Natuurlijk zijn wij voorstander van zoveel mogelijk delen, maar wij nemen altijd de privacywetgeving in acht. Dat betekent soms dat informatie inderdaad niet gedeeld kan worden, met bijvoorbeeld een school, zonder toestemming van de ouders. Dat is soms lastig bij de terugkoppeling, maar we kunnen er helaas niet omheen.'

'Al snel bleek dat op de scholen onduidelijkheid bestaat over de rol van schoolmaatschappelijk werk ten opzichte van het wijkteam'

'Teken je gesprek' maakt kinderen eigenaar van hun gedrag

Door een gesprek op papier te visualiseren, geef je kinderen houvast en overzicht. Dit helpt ze zelf naar oplossingen te zoeken. Dat is kernachtig het idee achter de methode 'Teken je gesprek'. Bianca Leeuwerke van Gedragspunt en de Aloysiusstichting gaf tijdens het overleg van scholengroep Anna Paulowna een korte maar inspirerende presentatie van deze methode. 'Zorg dat je Teken je gesprek binnen je school haalt', was haar heldere advies.

Teken je gesprek is een aansprekende techniek om kinderen vanaf 7 jaar op weg te helpen hun eigen moeilijkheden helder te krijgen. Leeuwerke begeleidde als gedragspecialist al veel kinderen met behulp van deze techniek en ze weet uit ervaring dat hij goed werkt. 'Het visualiseren helpt kinderen belemmerende gedachten om te zetten in positieve, helpende gedachten. Ze krijgen een beter eigen beeld en dat leidt vanzelf tot gedragsverandering.'

Nieuw gedrag aanleren

De methode klinkt eenvoudig: samen met het kind schrijf je op wat volgens het kind goed gaat en wat minder goed gaat. Het eerste doe je met een groene stift, het tweede met een rode. Met pijlen, gedachtesymbolen en andere symbolen geef je bijvoorbeeld verbanden, oorzaak en gevolg aan. Resultaat is een document waarin een kind zichzelf weerspiegelt ziet. Bijvoorbeeld in een gebeurtenisketting die aangeeft: wat gebeurde er, wat zei je, wat dacht je, wat voelde je, wat en waar zou je het anders doen? Door daar acties aan te verbinden, geeft het kind zelf de eerste aanzet tot nieuw gedrag en krijgt het een tweede kans.

Begeleiding

De crux van Teken je gesprek zit hem in de basishouding van de begeleider. 'Als begeleider moet je verhelderen, maar zo min mogelijk sturen', weet Leeuwerke. 'Het is belangrijk het kind de ruimte te geven, zijn of haar eigen woorden te gebruiken en nooit een oordeel te geven.'

'Het visualiseren helpt kinderen belemmerende gedachten om te zetten in positieve, helpende gedachten'

Stilte mag, sterker nog; het geeft een kind de gelegenheid over zichzelf na te denken. En, heel belangrijk: neem alles serieus en ga uit van de positieve intentie van het kind. Wanneer een kind zich erkent en gehoord voelt, staat het meer open voor verandering.'

In huis halen

Leeuwerke pleit ervoor binnen iedere school minstens één of twee mensen de training Teken je gesprek te laten volgen. 'Haal de methode in huis, het helpt je echt verder. Als er bijvoorbeeld iets op het plein gebeurt, dan heb je als school een tool in handen om de gebeurtenis op de juiste manier na te bespreken.'

Doe je het goed, dan helpt de techniek kinderen met het ontwikkelen van:

- de eigen verantwoordelijkheid
- oplossingsgerichtheid
- bewustwording van het eigen gedrag
- inzicht en begrip in gedrag
- sociale en emotionele vaardigheden
- reflecteren
- empathisch vermogen

Meer informatie over Teken je gesprek is te vinden op www.tekenjegesprek.nl of via een e-mail naar bianca.tekenjegesprek@outlook.com

Bianca Leeuwerke